

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Риоев Ақобир Мирзоевич дар мавзӯи: «Самаранокии истифодаи технологияҳои муосири педагогӣ дар дарсҳои технология (таълими меҳнат)-и муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот

Мубрамият ва аҳамияти илмӣ-амалӣ. Мавзӯи диссертатсия бо ҳадафҳои стратегии рушди соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон пайванди мустақим дорад. Имрӯз таълими меҳнат ва фанни технология на танҳо воситаи омӯзиши малакаҳои амалӣ, балки муҳарриқи рушди тафаккури эҷодӣ, худфаъолияти ва салоҳиятҳои касбии хонандагон мебошад. Диссертант зарурати воридсозии технологияҳои муосири педагогӣ-ро барои баланд бардоштани самаранокии дарсҳо асоснок намуда, онро ҳамчун шарти муҳими баланд бардоштани сифати таҳсил арзёбӣ кардааст. Мавзӯи дорои аҳамияти назариявӣ ва амалӣ буда, ба талаботи замони рақамикунонии соҳаи маорифи комилан мутобиқ мебошад.

Объект, предмет, ҳадаф ва вазифаҳо. Объекти таҳқиқ раванди таълими фанни технология дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мебошад. Предмети таҳқиқ шароити педагогӣ, модел ва усулҳои истифодаи технологияҳои муосир дар раванди таълими фан аст. Ҳадаф таҳия ва асоснокии шароити илмӣ-методӣ ва моделҳои татбиқи технологияҳои педагогии нав дар фанни технология мебошад, ки ба рушди малакаҳои амалӣ, салоҳиятҳои касбӣ ва худфаъолияти хонандагон мусоидат мекунад. Вазифаҳо таҳлили назариявии адабиёт, муайянсозии принципҳои татбиқи технологияҳои педагогӣ, таҷрибаомӯзии моделҳои пешниҳодшуда ва таҳлили натиҷаҳои санҷиши педагогиро дар бар мегиранд.

Асоси методологӣ ва методикаи тадқиқот. Қор ба принципҳои шахсиятсозии таълим, фаъолгардонии хонанда, истифодаи технологияҳои интерактивӣ ва лоиҳавӣ таъҷ мекунад. Муаллиф моделҳои гуногуни дарс — аз ҷумла дарсҳои лоиҳавӣ, интегратсионӣ, истифодаи аниматсия ва воситаҳои рақамиро — санҷида, бо гурӯҳҳои назоратӣ ва таҷрибавӣ муқоиса намудааст. Арзёбӣ бо усулҳои оморӣ анҷом ёфта, аҳамияти фарқиятҳо исбот шудаанд.

Сохтор ва мундариҷа. Автореферат аз муқаддима, ду боб, хулосаҳо ва рӯйхати сарчашмаҳо иборат аст. Дар боби якум масъалаҳои назариявӣ ва методологӣ баррасӣ шуда, истилоҳи «технологияи педагогӣ», таърихи ташаккул, таҷрибаи байналмилалӣ ва принципҳои асосии ҷорӣ намудани онҳо таҳлил гардидааст. Дар боби дуюм таҷрибаомӯзӣ муфассал тавсиф шудааст: сохт ва марҳилаҳои татбиқи технологияҳои муосир, шакл ва усулҳои фаъол, тарҳи дарсҳои намунавӣ ва натиҷаҳои санҷиши педагогӣ бо ҷадвалу диаграммаҳо нишон дода шудаанд.

Навгонӣ ва сахми шахсӣ. Муаллиф модели методии татбиқи технологияҳои муосири педагогиро барои фанни технология таҳия намуда, шароити самаранокии онро муайян кардааст. Маводи методӣ, тавсияҳои амалӣ, нақшаҳои дарс ва дастурҳои методӣ барои омӯзгорон омода шудаанд, ки татбиқи фаврӣ доранд. Маҳз ин навоарӣ корро аз дигар тадқиқотҳо фарқ мекунад.

Аҳамияти амалии натиҷаҳо. Натиҷаҳои тадқиқот дар амалияи мактаб татбиқшавандаанд, ба тақмили ихтисоси омӯзгорон мусоидат мекунад ва метавонанд ҳамчун замина барои таҳияи барномаҳои нави омӯзишии фанни технология ва курсҳои тақмили ихтисос истифода шаванд.

Дақиқият ва эътимодият. Тадқиқот бо риояи меъёрҳои илмӣ, интихоби дурусти намунаи таҷрибавӣ ва татбиқи усулҳои санҷиши оморӣ анҷом пазируфтааст, ки ба эътимоднокии хулосаҳо асоси кофӣ медиҳад.

Хулоса. Автореферат аз нигоҳи назариявӣ ва амалӣ пурмухтаво буда, сохтор мантиқӣ ва хулосаҳо бо натиҷаҳои санҷиш тасдиқ шудаанд. Мавод ба талаботи ихтисоси 13.00.01 ҷавобгӯ буда, барои амалияи таълими фанни технология арзиши баланд дорад. Муаллиф сазовори додани дараҷаи илмии номзоди илмҳои педагогӣ мебошад.

Муқарриз:

Номзоди илмҳои педагогӣ, директори
Муассисаи давлатии “Маркази ҷумҳуриявии
таълимию методии назди Вазорати маориф
ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шавкат

Каримзода Ш.

14.10.2025

Маълумот барои тамос: 734025, ҚТ, ш. Душанбе, Кӯчаи А. Дониш 50
Тел: [+992 \(93\) 8039392](tel:+992938039392); E-mail: shavkatnormatov@mail.ru.

Имзои Каримзода Шавкатро тасдиқ мекунам

Мудирӣ шуъбаи кадрҳо ва коргузори
МҚТМ ВМИ ҚТ

Думаев Ҷ.